

Ισραήλ και παγκόσμια Ακροδεξιά

Ακροδεξιά και αντισημιτισμός

Είναι κοινός τόπος πως οι ακροδεξιοί είναι αντισημίτες. Τόσο ισχυρή είναι αυτή η σύνδεση στην κοινή φαντασία ώστε συνήθως οι αντισημιτικές απόψεις ή συμπεριφορές ενός προσώπου να θεωρούνται υπεραρκετή απόδειξη των ακροδεξιών του πεποιθήσεων, ενώ συχνά όταν ένα πρόσωπο ή κόμμα αποκαλείται ακροδεξιό συχνά προστίθεται «και αντισημιτικό», ωσάν αυτές οι δυο λέξεις να πηγαίνουν πάντα μαζί, σαν τους Χιώτες.

Όπως όμως συνήθως συμβαίνει με τους κοινούς τόπους, η σύνδεση αυτή δεν είναι ακριβώς σωστή. Κατ' αρχάς ο αντισημιτισμός υπάρχει στις ευρωπαϊκές κοινωνίες από την επικράτηση του χριστιανισμού, σχεδόν δυο χιλιάδες χρόνια, ενώ η διάκριση Δεξιάς-Αριστεράς εμφανίζεται πρώτη φορά με την Γαλλική Επανάσταση, δηλαδή μόλις στα τέλη του δεκάτου ογδόου αιώνα. Ο αντισημιτισμός λοιπόν υπήρξε ιστορικά, και ως έναν βαθμό παραμένει μέχρι σήμερα, πλατιά διαδεδομένος και βαθιά εμπεδωμένος στις ευρωπαϊκές κοινωνίες, ανεξάρτητα από κοινωνικές τάξεις και πολιτικές ιδεολογίες. Από την άλλη πλευρά δεν προέτασαν όλα τα φασιστικά κόμματα τον αντισημιτισμό. Ο ιταλικός φασισμός δεν είχε στην πραγματικότητα αντισημιτικό χαρακτήρα, τουλάχιστον μέχρι ν' αναγκαστεί απ' τους ισχυρότερους Ναζί συμμάχους του.

Παρ' όλα αυτά ο κοινός τόπος για την στενή σύνδεση ακροδεξιάς και αντισημιτισμού είναι, όπως συνήθως συμβαίνει με τους κοινούς τόπους, κατ' ουσίαν σωστός. Ως οικογένεια ιδεολογιών η Δεξιά εστιάζει όχι τόσο στην παράδοση, όσο στις διαφορές μεταξύ των ανθρώπων, κοινωνικές, πολιτισμικές, φυλετικές. Στην βάση αυτών των διαφορών υποστηρίζει μια σειρά ιεραρχήσεων και αποκλεισμών μέσα στην κοινωνία που μπορεί να είναι από πολύ ήπιες, λόγου χάρη μίαν ελαφρά προτίμηση της πολιτείας σε μια συγκεκριμένη εκκλησία ή τύπο οικογένειας, έως εντελώς ακραίες, με αποκορύφωμα την φυσική εξόντωση όσων δεν ανήκουν στην άρχουσα εθνότητα ή φυλή. Από την άλλη πλευρά η Αριστερά στηρίζεται στην ιδέα της ηθικής ενότητας της ανθρωπότητας και από αυτήν εξάγει το αίτημα για όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ισότητα μεταξύ των ανθρώπων.

Γι' αυτούς τους λόγους είναι ιστορικά τα κόμματα της Δεξιάς, ιδίως της άκρας Δεξιάς, που πρωτοστάτησαν στις επιθέσεις εναντίον των Εβραίων των χωρών τους, καθώς αντιπροσώπευαν στα μάτια τους τον εγχώριο ξένο, τον εθνικά αλλότριο. Αντίθετα η Αριστερά, παρόμοια με άλλες προκαταλήψεις δημοφιλείς μεταξύ των απλών μελών και στελεχών της, όπως ο σεξισμός κι ο

ρατσισμός, κράτησε τον αντισημιτισμό έξω απ' το πολιτικό της πρόγραμμα και σε μεγάλο βαθμό έξω και απ' την δράση της, και δεν θα ήταν αριστερά αν δεν το έκανε. Στο κάτω κάτω δεν είναι ιστορική σύμπτωση ότι το Ολοκαύτωμα διαπράχθηκε από μια φασιστική δικατορία, ενώ οι νομικές διακρίσεις σε βάρος των Εβραίων καταργήθηκαν από την Γαλλική Επανάσταση.

Η κατάσταση σήμερα

Εδώ και μερικά χρόνια όμως μια ριζική αλλαγή φαίνεται να έχει επέλθει στην σχέση ανάμεσα στην άκρα Δεξιά και τον αντισημιτισμό. Πολλά από τα σημαντικότερα ακροδεξιά κόμματα και κινήματα ανά τον κόσμο έχουν αντικαταστήσει τον αντισημιτισμό με τον φιλοσιωνισμό. Ο φιλοσιωνισμός αυτός έχει δύο χαρακτηριστικά: μια επιδεικτική καταδίκη του αντισημιτισμού και μια ενθουσιώδη υποστήριξη του κράτους του Ισραήλ. Ειδικά η επίθεση της Χαμάς τον Οκτώβρη του προηγούμενου έτους έσωσε αφορμή στην παγκόσμια ακροδεξιά να διαφημίσει ακόμα πιο έντονα τον φιλοσιωνισμό της.

Ήδη από το 2015 περίπου η ακροδεξιά κυβέρνηση του κόμματος Φίντεζ υπό τον Όρμπαν στην Ουγγαρία έχει αναδειχθεί στον πιο συστηματικό και συνεπή υποστηρικτή του Ισραήλ εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επί χρόνια το ουγγρικό υπουργείο εξωτερικών φροντίζει να απαλείφεται από τα ενωσιακά έγγραφα οτιδήποτε θα δυσαρεστούσε το Ισραήλ. Στο Ευρωκοινοβούλιο η ιταλική Λέγκα ανήκει επίσης στους σθεναρούς υποστηρικτές του Ισραήλ. Μετά την σφαγή που διέπραξε η Χαμάς τον Οκτώβρη του 2023 ο αρχηγός του ισπανικού ακροδεξιού κόμματος VOX Σαντιάγο Αμπασκάλ, επισκέφθηκε το Ισραήλ δύο φορές, την δεύτερη μάλιστα συνομίλησε επί μια ώρα με τον πρωθυπουργό του Ισραήλ Νετανιάχου. Επέκρινε δε σφοδρά την αναγνώριση του παλαιστινιακού κράτους από την κεντροαριστερή κυβέρνηση Σάντσεζ. Αμέσως μετά το ίδιο συμβάν η Εναλλακτική για την Γερμανία, που και πιο πριν ήταν υποστηρικτική προς το Ισραήλ, πρότεινε την διακοπή κάθε ανθρωπιστικής βοήθειας προς του Παλαιστινίους. Την ίδια χρονική περίοδο η Λε Πεν, ηγέτης του Εθνικού Συναγερμού, συμμετείχε σε πορεία κατά του αντισημιτισμού στο Παρίσι. Για το μεταφασιστικό κόμμα Αδέλφια της Ιταλίας της Τζόρτζια Μελόνι τα πράγματα είναι πιο πολύπλοκα. Ενώ μέχρι την εκλογή της στην πρωθυπουργία η Μελόνι προέβαλε πολύ την σχέση του κόμματος της με το κόμμα Λικούντ του Νετανιάχου και διατράνωνε την στήριξη της στο Ισραήλ, αφότου ξέσπασε ο πόλεμος στην Γάζα η ιταλική κυβέρνηση έχει κρατήσει μια πιο ισορροπημένη στάση, γεγονός που οφείλεται αφενός στην στάση της ιταλικής κοινής γνώμης και αφετέρου στα γεωστρατηγικά συμφέροντα της Ιταλίας στην Μέση Ανατολή.

Στην Βραζιλία η σύζυγος του Μπολσονάρο, προαλειφόμενη για διάδοχος του στην ηγεσία της βραζιλιάνικης ακροδεξιάς, φανατικά ευαγγελική, στις ομιλίες της προς τους οπαδούς της ευλογεί το Ισραήλ στο όνομα του Ιησού Χριστού. Στην Αργεντινή ο νέος πρόεδρος Χαβιέ Μιλί εξελίσσεται στον θερμότερο σύμμαχο του Ισραήλ διεθνώς. Όχι μόνο επέλεξε το Ισραήλ για να κάνει την πρώτη του

επίσημη επίσκεψη στο εξωτερικό, αλλά υποσχέθηκε να μεταφέρει την πρεσβεία της Αργεντινής από το Τελ Αβίβ στην Ιερουσαλήμ και στον ΟΗΕ η Αργεντινή ψήφισε κατά της εισδοχής της Παλαιστίνης ως κράτους μέλους. Κατ' αντίστοιχο τρόπο η Ινδία υπό την διακυβέρνηση του Ναρέντρα Μόντι και του κόμματός του Μπααρατίγια Τζανάτα (BJP) απείχε από το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ τις 23 Οκτωβρίου 2023 που καλούσε σε άμεση εκεχειρία στην Γάζα, το μόνο κράτος στην νότια Ασία που κράτησε τέτοια στάση. Λίγες μέρες πριν μέλη του BJP παρήλυναν στο Νέο Δελχί κρατώντας ισραηλινές σημαίες. Πιο σημαντικό είναι βέβαια ότι σύμφωνα με δημοσιογραφικές έρευνες η Ινδία έχει εξάγει τόνους πυρομαχικά και πυραύλους στο Ισραήλ από την αρχή του πολέμου. Όσο για τον Τραμπ και την τραμπική δεξιά δεν χρειάζεται να πούμε πολλά, ακριβώς γιατί θα μπορούσαμε να πούμε πάρα πολλά. Αρκεί ν' αναφέρουμε την ενθουσιώδη υποδοχή και τα ξέφρενα χειροκροτήματα που επεφύλασσαν οι ρεμπουμπλικάνοι βουλευτές στον Βενιαμίν Νετανιάχου, ήδη τότε κατηγορούμενο για εγκλήματα πολέμου, κατά την ομιλία του στο Κογκρέσο.

Βλέπουμε λοιπόν μια χορεία ακροδεξιών κομμάτων και κυβερνήσεων από την Αργεντινή μέχρι την Ινδία να τάσσεται αναφανδόν υπέρ του Ισραήλ, κόντρα στις παλαιότερες αντισημιτικές παραδόσεις του χώρου. Δεν θα πρέπει φυσικά απ' αυτό να βγάλουμε το συμπέρασμα ότι ο αντισημιτισμός εξέλειψε στις ευρωπαϊκές κοινωνίες. Οι επιθέσεις εναντίον εβραϊκών στόχων όπως συναγωγές και νεκροταφεία δεν σταμάτησαν και σε ορισμένες περιπτώσεις αυξήθηκαν. Ακόμα και μέσα στα φιλοσιωνιστικά ακροδεξιά κόμματα που αναφέραμε ο αντισημιτισμός δεν απουσιάζει στο πεδίο των μεσαίων και κατώτερων στελεχών. Στο εσωτερικό της Εναλλακτικής για την Γερμανία λουφάζουν απολογητές και νοσταλγοί του ναζισμού ενώ στην κομματική νεολαία των Αδελφών της Ιταλίας η αντισημιτική ρητορική φαίνεται να είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη. Στην Ουγγαρία φιλοσιωνισμός κι αντισημιτισμός συνυπάρχουν καθώς ο Όρμπαν απ' την μια δαιμονοποιεί τον Σόρος, που είναι για τους σημερινούς αντισημίτες ό,τι ήταν οι Ρότσιλντ για τους παλιότερους, και από την άλλη τα έχει κάνει πλακάκια με τον Νετανιάχου.

Παρ' όλα αυτά έχει μεγάλη σημασία ότι όλο και περισσότερα μεγάλα ακροδεξιά κόμματα ανά τον κόσμο αποκηρύσσουν δημόσια τον αντισημιτισμό και επιπλέον τάσσονται υπέρ του Ισραήλ, ό,τι κι αν πιστεύουν κατ' ιδίαν οι οπαδοί τους. Ο ανοιχτός, ανενδοίαστος κι επιθετικός αντισημιτισμός όπως τον ξέραμε πριν απ' τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο όλο και περισσότερο αντιπροσωπεύεται σήμερα μόνο απ' τους καθαρούς νεοναζί, τους σκίνχεντς, δηλαδή το πιο άσχημο, λιγότερο φωτογενές και γι' αυτό λιγότερο επικίνδυνο κομμάτι της ακροδεξιάς.

Τα σκοτεινά κίνητρα ενός απρόσμενου έρωτα

Τί συνέβη; Πώς οι εχθροί των Εβραίων μεταμορφώθηκαν σε φίλους του Ισραήλ; Σίγουρα δεν μπορούμε ν' απαντήσουμε αυτό το ερώτημα δίχως να εξετάσουμε την κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Ο Μιλίι, άνθρωπος κατά τα φαινόμενα ψυχικά ανισόρροπος, φαίνεται να έχει προσηλυτισθεί στον ιουδαϊσμό

και να επηρεάζεται από έναν Αργεντινό ραβίνο. Ο Όρμπαν είναι προσωπικός φίλος του Νετανιάχου και σε ανταπόδοση για την στήριξη που του παρέχει μέσα στην Ε.Ε ο τελευταίος τον έχει βοηθήσει να βελτιώσει τις σχέσεις του με τις ΗΠΑ. Άλλωστε ο Ούγγρος πολιτικός δεν κάνει τίποτα χωρίς αντάλλαγμα. Η Ινδία είχε αρχίσει να συσφίγγει τις σχέσεις της με το Ισραήλ ήδη πριν τον Μόντι, κυρίως γιατί επιθυμεί την ισραηλινή στρατιωτική τεχνολογία. Σήμερα είναι ο μεγαλύτερος πελάτης της ισραηλινής πολεμικής βιομηχανίας αγοράζοντας απ' αυτήν περίπου δύο δισεκατομμύρια δολάρια όπλα τον χρόνο. Ο Τραμπ προφανώς δεν αγνοεί την σημασία του ισραηλινού λόμπι στις αμερικανικές εκλογές. Εκτός αυτού το κόμμα του Νετανιάχου, το Λικούντ, φροντίζει ιδιαίτερα να καλλιεργεί σχέσεις με άλλα ακροδεξιά κόμματα ανά την υφήλιο.

Ωστόσο όπου παρατηρείται μια γενική τάση πρέπει να υπάρχουν και γενικές αιτίες να την εξηγούν. Μία είναι ιδιαίτερα προφανής. Αφού στο μυαλό των πολλών ο αντισημιτισμός είναι το χαρακτηριστικότερο σημάδι του φασισμού και ο φασισμός με την σειρά του παραπέμπει στον Χίτλερ και τ' Ολοκαύτωμα, ο γρηγορότερος δρόμος για να πετύχει ένα ακροδεξιό κόμμα την αποδαιμονποίησή του στα μάτια των ψηφοφόρων είναι να καταδικάσει όσο πιο ηχηρά γίνεται τον αντισημιτισμό. Καθώς τα ακροδεξιά κόμματα στην Ευρώπη ενισχύονταν εκλογικά και άρχισαν ν' απευθύνονται σε ευρύτερα τμήματα του πληθυσμού η ανάγκη γι' αυτήν την αποδαιμονποίηση γινόταν όλο επιτακτικότερη.

Επιπλέον ο δρόμος του φιλοσιωνισμού παρουσίαζε ορισμένα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα. Καθώς οι εβραϊκές κοινότητες της Ευρώπης συρρικνώθηκαν ριζικά μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και ό,τι απέμεινε ενσωματώθηκε σχεδόν πλήρως στις εκάστοτε εθνικές κοινωνίες και οι μουσουλμάνοι σταδιακά αντικατέστησαν τους Εβραίους ως αγαπημένο αντικείμενο της μισαλλοδοξίας των Ευρωπαίων μπορούσε κανείς ν' αποκηρύξει τον αντισημιτισμό χωρίς μεγάλο κόστος. Αντίθετα μάλιστα, η στήριξη στο Ισραήλ στην σύγκρουση του με τους Παλαιστίνιους δίνει ένα δήθεν φιλελεύθερο επίχρισμα στην ακροδεξιά ισλαμοφοβία, αφήνοντάς την να γίνει ακόμα πιο επιθετική.

Ήδη είδαμε πως μετά την σφαγή της 7^{ης} Οκτωβρίου η Εναλλακτική για την Γερμανία ζήτησε την συλλογική τιμωρία ολόκληρου του παλαιστινιακού λαού. Στην Γαλλία με την ίδια αφορμή η Λε Πεν θα δηλώσει: «Οι συμπατριώτες μου με ιουδαϊκή πίστη εδώ και καιρό αντιμετωπίζουν μια ιδεολογία την οποία πάντοτε πολέμησα: την ισλαμιστική ιδεολογία». Και ένας πολιτικός της Λέγκας ότι οι ισλαμιστές εξτρεμιστές κήρυξαν πόλεμο εναντίον ολόκληρης της Δύσης. Ο επίτιμος πρόεδρος της Εναλλακτικής για την Γερμανία, Αλεξάντερ Γκάουλαντ, θα πει κι αυτός: «Όταν στηρίζουμε το Ισραήλ υπερασπιζόμαστε τον τρόπο ζωής μας». Ο ίδιος βέβαια λίγα χρόνια νωρίτερα δήλωνε ότι η Γερμανία πρέπει να είναι περήφανη για τους στρατιώτες της και στους δυο παγκοσμίους πολέμους, οπότε μάλλον τα έχει μπερδέψει κάπως στο μυαλό του. Σε συνέντευξή του σε ισραηλινή εφημερίδα τον Ιούνιο αυτού του έτους ο ηγέτης του VOX Αμπασκάλ πήγε ένα βήμα παραπέρα συγκρίνοντας την κατάσταση στο Ισραήλ με την κατάκτηση της Ισπανίας απ' τους μουσουλμάνους τον όγδοο αιώνα.

Η Ινδία είναι ενδιαφέρουσα περίπτωση. Ενώ οι εμπνευστές της εγχώριας ακροδεξιάς ιδεολογίας, της Χιντούτβα, η οποία υποστηρίζει την ανωτερότητα των ινδουϊστών έναντι των άλλων πληθυσμών της

χώρας, υπήρξαν θαυμαστές του Χίτλερ, μετά την 7^η Οκτωβρίου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ένα πλήθος ακροδεξιών λογαριασμών απ' την Ινδία άρχισε να αναπαράγει τα πιο εξωφρενικά αντιπαλαιστινιακά ψεύδη της ισραηλινής προπαγάνδας, ότι αποκεφαλίστηκαν βρέφη κλπ. Παράλληλα σημαίνοντα στελέχη του BJP προειδοποιούσαν ότι η Ινδία μπορεί ν' αντιμετωπίσει παρόμοιες απειλές με το Ισραήλ, υποδεικνύοντας τα διακόσια εκατομμύρια της μουσουλμανικής μειονότητας ως εσωτερικό εχθρό, τους δικούς τους Παλαιστίνιους.

Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα όμως για το πως ο φιλοσιωνισμός χρησιμοποιείται απ' την άκρα Δεξιά για να ξεπλυθεί απ' το στίγμα χωρίς μεγάλες ιδεολογικές θυσίες είναι το εξής: στην παρθενική της ομιλία ως πρωθυπουργός η Τζόρτζια Μελόνι θα αποκηρύξει τον φασισμό δηλώνοντας «πάντοτε θεωρούσα τους (αντισημιτικούς) φυλετικούς νόμους του 1938 το χαμηλότερο σημείο της ιταλικής ιστορίας». Υπάρχει πολλή πονηριά μέσα σ' αυτήν την φράση. Πρώτα απ' όλα, όπως ήδη είπαμε, ο αντισημιτισμός εισήχθη στον ιταλικό φασισμό υπό την επιρροή της ναζιστικής Γερμανίας, άρα αυτομάτως για την Μελόνι ό,τι χειρότερο είχε ο ιταλικός φασισμός ήταν ξενόφερτο, οφειλόμενο στην συμμαχία του Μουσολίνι με τον Χίτλερ κι όχι στ' αυτοφυή στοιχεία του.

Κατά δεύτερον, παρουσιάζοντας ως το χειρότερο, σχεδόν το μοναδικό, αμάρτημα του φασισμού τις διώξεις των Εβραίων η Μελόνι συνειδητά αποσιωπά όλα τ' άλλα: την κατάλυση της δημοκρατίας, τις δολοφονίες των πολιτικών αντιπάλων, την ιμπεριαλιστική πολιτική στην Λιβύη και την Αλβανία, την εισβολή στην Ελλάδα, την κατάκτηση της Αιθιοπίας. Δεν είναι δύσκολο να καταλάβει κανείς το γιατί. Γιατί πώς θα μπορούσε ν' αναφέρει τις δολοφονίες αριστερών απ' τους φασίστες και ταυτόχρονα να δαιμονοποιεί την ιταλική Αριστερά, την εκμετάλλευση της Λιβύης και της Αλβανίας, όταν η εξωτερική της πολιτική αντιμετωπίζει αυτές τις χώρες σαν πίσω αυλή της Ιταλίας, τα εγκλήματα του ιταλικού στρατού στην Αφρική, ενώ οι Αφρικανοί μετανάστες παρουσιάζονται σαν εισβολείς που πρέπει πάση θυσία ν' απωθηθούν, ακόμα και με εγκληματικά μέσα; Και κάπως έτσι στις μέρες μας ο φιλοσιωνισμός έγινε ο φερετζές του φασίστα.

Αυτό ήταν όλο; Εξηγήσαμε την στροφή της παγκόσμιας ακροδεξιάς στον φιλοσιωνισμό; Όχι ακριβώς. Υπάρχει και μian άλλη, βαθύτερη αιτία.

«Αλλά υπάρχει μια εναλλακτική ιδέα της δημοκρατίας διαδεδομένη ανάμεσα στους οπαδούς της παγκόσμιας δεξιάς, μια στηριγμένη πάνω στο δικαίωμα να κάνεις διακρίσεις και να προκρίνεις τις ανάγκες του έθνους πάνω από εκείνους των ατόμων γενικά και των μειονοτήτων ειδικότερα. Είναι αυτήν η εκδοχή της δημοκρατίας που έχει εδώ και καιρό επικρατήσει στο Ισραήλ» παρατηρεί ένα πρόσφατο άρθρο στο αμερικανικό περιοδικό [*Dissent*](#). Στα μάτια της παγκόσμιας ακροδεξιάς το Ισραήλ ενσαρκώνει το πρότυπο μιας μη φιλελεύθερης δημοκρατίας, δηλαδή μιας δημοκρατίας στην οποία η λαϊκή κυριαρχία σημαίνει την εξουσία της κυρίαρχης εθνοτικής ομάδας, δίχως περιορισμούς απ' τ' ανθρώπινα δικαιώματα και οικουμενικές ηθικές αρχές. Συχνά λέγεται απ' τους επικριτές των πολιτικών του ότι το Ισραήλ είναι ένα κράτος απαρτχάιντ, αλλά θα ήταν σωστότερο να το περιγράψουμε ως ένα ιεραρχικό, εθνοφυλετικό κράτος του οποίου ο πληθυσμός χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες. Οι εβραϊκής καταγωγής πολίτες απολαμβάνουν όλα τα δικαιώματα μιας δημοκρατίας,

το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι, το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και συνετairίζεσθαι, την ελευθερία του λόγου, το δικαίωμα σε μια δίκαιη δίκη. Οι μη Εβραίοι Ισραηλινοί, κυρίως μουσουλμάνοι και χριστιανοί, που αποτελούν το εικοσπέντε τοις εκατό του πληθυσμού, είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Δεν έχουν ούτε ίσες ευκαιρίες ούτε ίσα δικαιώματα με την ιουδαϊκή πλειοψηφία, έχουν ωστόσο κάποια δικαιώματα και γενικά ζουν στην χώρα τους με ασφάλεια. Οι Παλαιστίνιοι τέλος θεωρούνται υπάνθρωποι, ή όπως το διατύπωσε ένας Ισραηλινός υπουργός, ανθρώπινα ζώα. Το ισραηλινό κράτος αλλά και μεμονωμένοι Ισραηλινοί μπορούν δίχως φόβο τιμωρίας να κλέβουν την γη τους, να κατεδαφίζουν τα σπίτια τους, να πυρπολούν τα μαγαζιά τους, να τους διώχνουν απ' τα χωριά τους, να εμποδίζουν την μετακίνησή τους, να τους φυλακίζουν για χρόνια χωρίς δίκη, να εμποδίζουν την εισαγωγή οικοδομικών υλικών και φαρμάκων στις περιοχές όπου μένουν, να τους κόβουν το ρεύμα και το νερό, να τους εκτελούν εν ψυχρώ και τέλος να τους βομβαρδίζουν μαζικά. Στην πραγματικότητα ένα κατοικίδιο ζώο στο Τελ Αβίβ έχει περισσότερα δικαιώματα από ένα παιδί στην Γάζα. Ένας Άραβας Ισραηλινός περιέγραψε αυτό το κράτος ως εξής: «Αυτή η χώρα είναι εβραϊκή και δημοκρατική: δημοκρατική για τους Εβραίους και εβραϊκή για τους Άραβες».

Ένα τέτοιο εθνοφυλετικό κράτος δεν οραματίζεται όμως όλη η σύγχρονη ακροδεξιά; Αν βρέθηκαν λοιπόν ξαφνικά τόσοι ακροδεξιοί ηγέτες να υπεραμύνονται του Ισραήλ ένας λόγος είναι επειδή το θαυμάζουν.

Στην Γάζα παίζεται η μοίρα της ανθρωπότητας

Από μια άποψη η ιστορία του ευρωπαϊκού πολιτισμού μετά την Γαλλική Επανάσταση μπορεί να περιγραφεί ως η σύγκρουση ανάμεσα σε δυο αντίθετες αντιλήψεις για τις ανθρώπινες κοινωνίες. Η μια συνοψίζεται καλύτερα από την περίφημη φράση της Διακήρυξης της Αμερικανικής Ανεξαρτησίας (1776) : «Αυτές τις αλήθειες θεωρούμε να είναι αυταπόδεικτες, ότι όλοι οι άνθρωποι δημιουργήθηκαν ίσοι, ότι είναι προικισμένοι απ' τον Δημιουργό τους με ορισμένα αναπαλλοτρίωτα δικαιώματα, ότι ανάμεσά τους είναι η ζωή, η ελευθερία και η επιδίωξη της ευτυχίας». Η άλλη άποψη εκφράστηκε από τον Ζοζέφ ντε Μαιστρ (1753-1821), έναν φανατικό εχθρό του Διαφωτισμού και της Γαλλικής Επανάστασης: «Έχω δει στην ζωή μου Γάλλους, Ιταλούς, Ρώσους κλπ., ξέρω ακόμη χάρη στον Μοντεσκιέ ότι μπορεί να είναι κανείς Πέρσης· αλλά όσο για τον άνθρωπο δηλώνω ότι δεν συνάντησα κανέναν τέτοιο στην ζωή μου».

Η μία είναι η άποψη του οικουμενισμού και η άλλη του εθνοφυλετισμού. Η πρώτη δέχεται την ισότητα όλων των ανθρώπων στην βάση της κοινής τους φύσης. Απ' αυτό προκύπτει ότι έχουμε ηθικές υποχρεώσεις απέναντι σε όλη την ανθρωπότητα που θέτουν όρια στην κρατική δράση ακόμα κι όταν επικυρώνεται απ' την βούληση της πλειοψηφίας. Η δεύτερη δίνει προτεραιότητα στις πολιτισμικές ή βιολογικές διαφορές των ανθρώπων. Οι άνθρωποι έχουν ηθικές υποχρεώσεις μόνο απέναντι στην ομάδα στην οποία ανήκουν. Σε βάρος ατόμων άλλων ομάδων επιτρέπονται δυνάμει όλα τα

εγκλήματα, γιατί δεν μπορείς να διαπράξεις έγκλημα παρά μόνο εντός της ομάδας σου.

Για πολύ καιρό φαινόταν ότι η δεύτερη άποψη αυτοκτόνησε μαζί με τον Χίτλερ στο καταφύγιό του στο Βερολίνο. Φυσικά μετά το 1945 δεν σταμάτησαν ούτε οι παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ούτε τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, ούτε καν οι γενοκτονίες. Αντίθετα τα συναντάμε σε πολλά μέρη του κόσμου. Τα συναντάμε και σήμερα, αυτήν την στιγμή που μιλάμε: στο Σουδάν, στην Υεμένη, στην Μιανμάρ, στην Μεσόγειο. Όμως καμία εξουσία, με εξαίρεση ίσως τις πρόσκαιρες και περιθωριακές στο διεθνές σύστημα του Ισλαμικού Κράτους και ορισμένων ημίτρελων δικτατόρων στα βάθη της Αφρικής, δεν αμφισβητούσε ανοιχτά ότι υπάρχουν πράγματα που απαγορεύεται να κάνεις σε ένα άλλο ανθρώπινο πλάσμα ακόμα και όταν ανήκει στο εχθρικό στρατόπεδο.

Στην Γάζα όμως για πρώτη φορά συντελείται μια γενοκτονία ζωντανά στις οθόνες μας, και μάλιστα από μια χώρα πλήρως ενταγμένη στην διεθνή κοινότητα και δη σε αυτό που γενικά κι αόριστα αποκαλείται Δύση. Και ενώ οι περισσότεροι φιλελεύθεροι προτιμούν να κλείνουν τα μάτια ή να χώνουν το κεφάλι τους στην άμμο, οι ακροδεξιοί ανά την υφήλιο (και στην Ελλάδα και μερικοί ακροδεξιοί που παριστάνουν τους φιλελεύθερους) κατάλαβαν αμέσως τί σημαίνει αυτό. Κατάλαβαν ότι αν το Ισραήλ μπορέσει να το κάνει αυτό ατιμώρητα ανοίγει ο δρόμος για να κάνουν τα ίδια στους δικούς τους Παλαιστίνιους: τις μουσουλμανικές μειονότητες, τους πρόσφυγες και τους παράτυπους μετανάστες, τους αυτόχθονες της Λατινικής Αμερικής και ίσως μια μέρα ξανά τους Εβραίους. Και συνασπίστηκαν ενστικτωδώς σχεδόν υπέρ του Ισραήλ ως κράτους και κατά των Παλαιστινίων ως λαού.

Ο πόλεμος στην Γάζα δεν αφορά μόνο ένα μέρος ή έναν λαό παρά, όπως η υπόθεση Ντρέυφους ή ο Ισπανικός Εμφύλιος παλιότερα, ποιο σύστημα αξιών θα επικρατήσει σαν βάση της κρατικής οργάνωσης. Στην Γάζα παίζεται η μοίρα της ανθρωπότητας, τόσο ως ιδέας όσο και ως πραγματικότητας. Κανείς δεν το αντιλαμβάνεται αυτό καλύτερα απ' την παγκόσμια ακροδεξιά.